

Extra åtgärd - source control för att minska risken för smittspridning av covid-19

Bakgrund

Covid-19 smittar genom så kallad droppsmitta dvs genom att droppar från luftvägarna hos en smittsam person överförs till ögon, näsa eller mun hos en mottaglig person. Smittsamheten är som störst i samband med att en person insjuknar och smittsamhet föreligger även strax före symtomdebut. Smittrisken är störst vid nära kontakter och ökar med tiden som den kontakten pågår.

Grundläggande åtgärder för att förhindra spridning av covid-19 i vård och omsorg är:

- **Basala hygienrutiner.** God följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt användning av skyddsutrustning.
- **Stanna hemma vid symtom på covid-19.** Personal ska vara uppmärksam på symtom och då stanna hemma och provta sig. Om symtom uppstår på arbetsplatsen ska arbetet avbrytas.
- **Personalens kompetens.** Säkerställ personalens kompetens avseende covid-19, smittvägar samt hur dessa bryts.

Extra åtgärd – source control vid nära kontakter

När grundläggande åtgärder är vidtagna och i situationer med pågående samhällsspridning, rekommenderas i första hand munskydd, alternativt visir som en extra åtgärd när det inte går att hålla avstånd. Detta används då som så kallad source control, dvs som en mekanisk barriär för att minska risken för att bäraren sprider sekret från näsa eller mun.

Rekommendation för source control:

- **Vid vård och omsorg inom 2 meter.** Munskydd rekommenderas i första hand, särskilt vid vård och omsorg av äldre och riskgrupper. Om munskydd av någon anledning bedöms olämpligt kan visir användas.
- **Patienter och medföljare i öppenvård och dagsjukvård** kan erbjudas munskydd vid vistelse i vårdlokaler där avstånd på 2 meter inte kan upprätthållas.
- **Patienter i slutenvård** som vistas utanför vårdrummet och där avstånd på 2 meter inte kan hållas, kan erbjudas munskydd
- **Besökare** kan erbjudas munskydd vid besök på vårdavdelning.

Typ av skyddsutrustning:

- Kirurgiskt munskydd klass I eller II.
- Visir som täcker hela ansiktet och kinder och sträcker sig till nedanför hakan.

Referenser

Folkhälsomyndigheten [Åtgärder mot spridning av covid-19 rekommendationer till vård, tandvård och omsorg](#)

WHO [Mask use in the context of COVID-19](#)